

Pomnožimo telovadna društva in število članov

Na skupščini okrožnega telovadnega odbora za Obmurje, ki je bila 30. marca t. l. v Ljutomeru, so zastopniki društev razpravljali o položaju v telovadnih organizacijah ter kritično pregledali uspehe, ki so bili doseženi na področju telesne vzgoje. Skupščini so prisostvovali zastopniki vseh obmurskih okrajev, slabo so pa bili zastopani povabljeni predstavniki množičnih organizacij. Po poročilih predsednika tov. Holca in ostalih voditeljev je sledila živahna razprava. Prisotni delegati so s koristnimi predlogi dopolnili in potrdili delovni

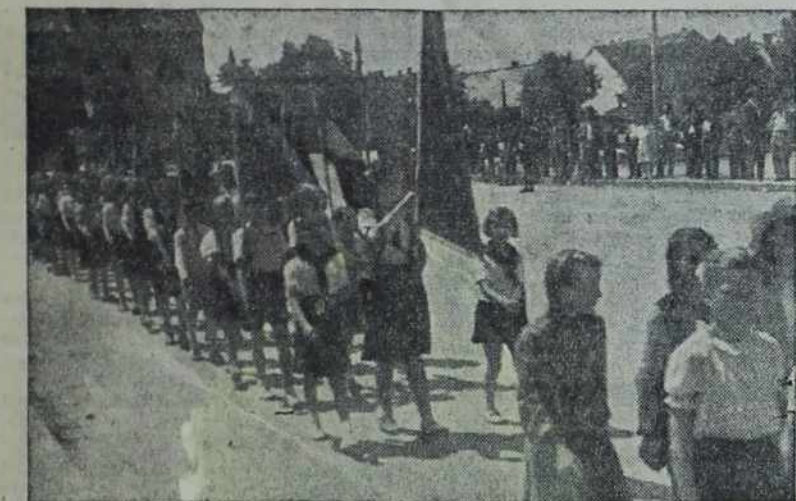
njenih zgledov se lahko marsikaj naučimo. Mar v naši vasi ni mogoče začeti z lažimi atletskimi disciplinami: metom kopja, kroglice, diska, bombe, tekst, skoki in drugimi vabljivimi igrami? Kakor povsod drugod, bo treba tudi s telovadbo začeti pri temelju. Naša mladina išče pota do kulturnega razvedrila in izživljanja, kar dokazujejo pomnožene vrste gasilcev, ljudskoprosvetnih društev ter drugih vzgojnih organizacij.

ljev. Zato je okrožni odbor priredil letos več tečajev za društvene vadiatelje in vodnike telovadnih vrst.

Telovadne organizacije bodo morale poiskati zvezo z učitelji in prosvetnimi delavci. Učitelj, ki ima veselje do telovadbe, lahko mnogo pomaga podeželjskemu telovadnemu društvu. Vzoren primer lahko najdemo v Puconcih, kjer imajo po zaslugi šolskega upravitelja zelo delavno telovadno organizacijo. Šola v tej vasi je postala središče za telesno vzgojo pionirjev in odraslih mladincev. Pravo nasprotje Pucončanom so Rakitanci; še pred leti dobri telovadci — tekmovalci za fizikulturno značko — se danes zanimajo zgolj za nogomet. Rakitansko društvo — sicer pa najdemo posnemalce tudi drugod — se je spreverilo v ozko, manjšemu krogu dostopno skupino »lovcev« za nogometnimi lovrikami s tečajmi od množic izolirane klubaštva. Ali bo to društvo lahko vzgajalo množico mladine? Resnični nogometaši so tudi najboljši prijatelji telovadnice in splošne telesne vzgoje. Za klubaštvo in druge škodljive pojave pa ne more biti mesta v telovadnih organizacijah, kakor si ne moremo zamisliti dobrega športnika, ki je obšel telovadnico in solum množične telesne vzgoje.

Telovadno društvo v Soboti je lani prehitelo sorodna društva po množičnosti svojih vrst, pa tudi po številu prireditelj in tekmovalcev je med prvimi društvi v okrožju. Pomembne uspehe so dosegla društva v Ljutomeru, Puconcih, Cenu, Radgoni in mlado društvo v Dolnji Lendavi. Sobočanci so dosegli lepe uspehe v plavalnih in drugih disciplinah, Ljutomerčani pa so se dokaj uveljavili na republiškem tekmovalstvu v orodni telovadbi. Lani je teklo v Titovi štafeti nad 4000 ljudi, ki so pretekli 2000 km. Okrožni telovadni odbor je priredil 14-dnevni tečaj za vodnike ženskih in moških vrst, ki ga je obiskovalo in uspešno zaključilo 40 tečajnikov.

Naša Partija je določila telovadnim organizacijam »Partizan« pomembne naloge: vzgojiti in krepiť telo in duha mladega človeka. Le društvo, ki bo množično zbiralo mladega rodu, lahko ra-

Slika s telovadnega nastopa leta 1949 — mladinke

program ter koledar prireditelj obmurske telovadne organizacije. V okrožni telovadni odbor »Partizana« so bili izvoljeni izkušeni telovadci in pionirji telesnovzgojnega gibanja v Obmurju. Med njimi sta tudi novi predsednik tov. Velnar in tajnik tov. Vrhovec iz Sobotice. Skupščina je na predlog delegatov iz Dolnje Lendave odločila, da bo sedež okrožnega vodstva »Partizana« v prekmurski metropoli, v Soboti.

Zadnje pismo CK naše Partije, ki govori o uspehih in napakah v delu telovadnih organizacij, je spodbudno vplivalo na članstvo telovadnih društev naših obmurskih krajev, pa tudi ostalih množičnih organizacij ter organov lokalnih oblasti, ki so se začele zanimati za delo telesno-vzgojnih organizacij. Sproščeno vzdušje med telovadci in njihovimi voditelji ter partijskimi in drugimi organizacijami je potisnilo v ospredje niz vzgojnih vprašanj, ki so jih telovadna društva doslej zanemarjala. Se več! Stopnjevana kritičnost je v nekaterih društvih pometila z navideznim »mirom« in samozadovoljstvom, ki sta hromila revolucionarnost telovadnih organizacij ter pomagala klubskim in idejno zgrogenim težnjam, da so se zaradi nezadostne budnosti pritihovali v telovadno organizacijo.

V kopici slabosti, ki so nastale zaradi mladega dela telovadnih organizacij ali pa slabega sodelovanja med njimi ter partijskimi in drugimi organizacijami, stopa v ospredje osnovna pomanjkljivost, t. j. nemnožičnost v telovadnih vrstah. Po podatkih, ki so nam na razpolago, je na področju obmurskega okrožja registriranih

19 osnovnih telovadnih organizacij s 1585 člani.

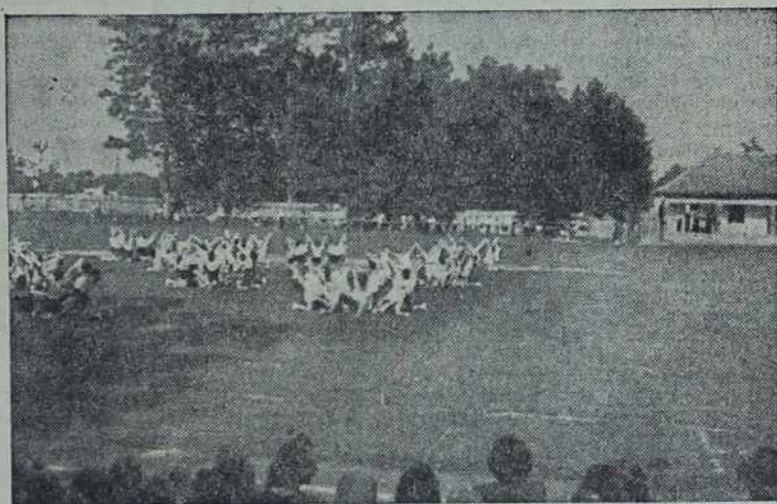
V preteklem letu se je potemtakem povečalo število telovadnih članov za 932 mladih ljudi. Če upoštevamo, da so se z novimi člani okrepila predvsem nekatera središčna društva (Sobota, Ljutomer, Radgona in novoustanovljeno društvo v D. Ledavi), je uspeh na podeželju komaj kaplja v morje. V telovadnih organizacijah srečamo večinoma stare telovadce, medtem ko mladina, zlasti kmečke, ni na spregled.

Napak je misliti, da bomo kar čez noč pomnožili vrste telovadcev, da bomo s »kampanjo« napolnili naše telovadnice. Kdor tako misli, je slab računar. V prvi vrsti bo treba poživiti delo v še obstoječih telovadnih društvih, saj je znano, da se nekatera društva nimajo z ničemer pohvaliti. Da je tako, dokazujejo nekateri podatki, n. pr. dejstvo, da so imeli samo v petih društvih letne občne zbornice, da ponekod ne plačujejo članarine, da je samo eno društvo poslalo okrožnemu vodstvu prispevek od članarine itd. No, podobnih primerov bi lahko našli več. Iz tega sledi, da se bo treba povzpeti na prve stopnice in uspeh zagotoviti ne bo izostal. Ni dvoma, da na podeželju primanjkuje telovadnic in telovadnega orodja; vendar to ne upravičuje trditve posameznikov, čes da je brez telovadnic nemogoče začeti s telesnovzgojnim delom med kmečko mladino. Tudi na mladinskih delovnih skupinah domovine niso imeli »idealnih« telovadnic, toda junška mladina je kljub temu telovadila in si utrjevala telo. Iz

V poslednjem času se mnogo govori o četah, ki bodo ustanovljene na podeželju. V četah zbrana mladina bo gojila predvsem sezonske športe ter se tako krepila. Pri ustanavljanju telovadnih čet bo uspeh nedvomno tam, kjer bodo znali poiskati vabljive vzgojne oblike dela z mladino in ostalimi telovadci — začetniki.

Vzgoja novih telovadnih vadiateljev.

Da smo na tem področju zaostali za potrebami, je potrdila tudi skupščina. Telovadnega vadiatelja in njegovo delo bo

Slika s telovadnega nastopa leta 1949 — pionirke

treba bolj ceniti ter mu tudi moralno pomagati. V preteklosti je bilo nemalo primerov, da smo popularizirali delo in uspehe dramskih skupin ter režiserjev, le redkokdaj pa smo pohvalili telovadnega vzgojitelja, čeprav imamo v naši sredini telovadce, ki zaslužijo priznanje za naporno delo na področju telesne vzgoje. Ta slabost je lahko samo nezadovoljivo vplivala na redke prizadevne vadiatelje ter rodila posledice pri vzgoji vadiateljskega kadra. Na področju okrožja so našli 30 vadiateljev, t. j. 10 odst. potrebnega kadra telovadnih vzgojitel-

čuna na pomoč družbe. Telovadna organizacija »Partizan« obmurskega okrožja si prizadeva uresničiti daljnosežne pobude naše Partije. Ta pripravljenost je prišla do izraza tudi na letni skupščini. Med obveznostmi, ki se dotikajo predvsem društvenega življenja, so tudi številni nastopi društev, akademije, družabni izleti, množični nastopi ob Prekmurskem tednu in na II. okrajni razstavi v Ljutomeru, okrožna tekmovalstva v mnogih športnih disciplinah, crossi, ter drugi javni nastopi telovadcev pred delovnim ljudstvom.

Laže je bolezen preprečiti, kakor jo zdraviti

Se vedno je med nami mnogo ljudi, ki se za razne preventivne (varnostne) ukrepe pred boleznimi ne zmenijo mnogo. Zdi se jim nepotrebnosti in to tako dolgo, dokler ne zbolijo. Takrat pa jadrkujejo, iščejo zdravljen pri raznih mazačih ali tekaajo od zdravnika do zdravnika v želji, da bi prav tako hitro, kot so zboleli, tudi ozdraveli. Toda mnogi se prepirajo, da je laže bolezen preprečiti, kot jo ozdraviti. Z malo truda, pazljivosti in dobre volje bi se lahko obvarovali pred boleznijo. Bolezen pa jim povzroča velike skrbi, mnogo truda in premo-gokrat tudi velike stroške. Posebno v primeru težje in nalezljive bolezni.

To so mnogi ljudje že zdavnaj spoznali, zato so razmišljali, kako bi prepre-

čili bolezn, ki povzročajo mnogo skrbi in stroškov ne le bolnikom, temveč tudi skupnosti. Tako so določili 7. april za mednarodni dan zdravstva. Iz zgoraj povedanega je razvidno, da ta dan niso nameravali zdraviti bolezni s pospešeni-mi močmi, temveč seznaniti in poučiti ljudi, kako se naj varujejo pred boleznimi. Tu pridejo v poštev predvsem nalezljive bolezni, proti katerim se mora človeštvo najbolj boriti, da se ne bi razširile.

Tako so tudi v soboškem okraju izdelali načrt, kako bi to svojo nalogo čim bolj izvedli. Ker pa je na podeželju težko vse te naloge opraviti v enem dnevu, je svet za ljudsko zdravstvo pri OL sklenil, da bodo razna predavanja po vsem okraju ves teden. V samem mestu bosta dve predavanji, in sicer na

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Jože Petek —
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Irg zmage 5 —
Poštni predal 52 — Čekovni račun: Narodna banka M. Sobota
641-90332-2 — Naročnina: celoletna 300 din, polletna 150 din,
četrtletna 75 din, mesečna 25 din — Tiska Mariborska tiskarna
Izbaja vsak četrtek

Odločna beseda jugoslovanskega ljudstva

Mešetarenje s Trstom je sprožilo ogorčenje med vsem našim ljudstvom. Temu ogorčenju je dajalo duška na ulicah in velikih zborovanjih, kjer je demonstriralo proti italijanskemu imperialističnemu pohlepu po naši zemlji. Ta pohlep je neomejen, kar nam dokazuje preteklost in zgodovina italijanskega imperializma. S Trstom želijo dobiti še Istro, Reko, Dalmacijo in celo Crno goro, če bi vse to dobili, bi svoje zahteve še povečali. Čeprav danes ni več Mussolinija, je njegov fašistični duh še ostal med italijanskimi iredentisti, podpirajo pa jih tudi kominformisti.

Italijanski vladi je uspelo tržaško vprašanje spraviti na dnevni red posebne razprave v Londonu. Pretekli četrtek so se zbrali ameriški, angleški in italijanski zastopniki, da bi rešili tržaško vprašanje. Rešiti so ga hoteli brez sodelovanja Jugoslavije v korist Italije; s tem so poskušali rešiti notranjo krizo v Italiji in sedanjo italijansko vlado pred padomom na prihodnjih volitvah. Toda kdo jim daje pravico, da zaradi tega barantajo s Trstom? Če želijo Italiji pomagati, naj ji sami pošljejo pomoč.

To je jugoslovansko ljudstvo jasno in odločno povedalo ter izrazilo pripravljenost, braniti svoje pravice. Pri

tem so jugoslovanski narodi enotni, kot so bili v narodno-osvobodilni borbi, kar so pokazala protestna zborovanja po vseh mestih in tovarnah naše države. Taka zborovanja so se po vseh mestih — ne le slovenskih, čeprav v Trstu živi pretežno slovenski življenj, temveč po vsej državi — nadaljevala iz dneva v dan, v mnogih mestih tudi ves teden. Vsa zborovanja in manifestacije so se odvijale pod parolo: »Smrt fašizmu!« in »Tujega nočemo, svojega ne damo!«

Tako razpoloženje jugoslovanskega ljudstva so morali upoštevati tudi tisti, ki so vsaj za prvo silo hoteli ugoditi italijanskim imperialističnim težnjam. Zato londonski razgovori potekajo zelo previdno in sporočila so zelo skopka. Čeprav so pred začetkom razgovorov sporočili, da bodo razpravljali le o sodelovanju Italijanov pri upravljanju mesta, stvar ni tako nedolžna, saj je italijanska vlada že vrnila svoje sodelavce v tržaško mestno upravo. K prevladnosti in odstopanju jih je prisililo javno mnenje, naša odločnost braniti svoje pravice in simpatije vseh miro-ljubnih ljudi v svetu. Saj je skoraj ves zapadni tisk obširno poročal o govoru maršala Tita v Ljudski skupščini FLRJ o rešitvi tržaškega vprašanja in o borbenem razpoloženju naših ljudi v zaščito svojih pravic.

Ljutomerčani zahtevajo pravično rešitev tržaškega vprašanja

V četrtek, 3. aprila t. l. je bilo v Ljutomeru protestno zborovanje, kjer je nad 1.500 meščanov in okoliških kmečkih ljudi odobrilo stališče našega državnega vodstva v vprašanju Trsta. Na zborovanje so prišli delovni ljudje iz oddaljenih krajev in zaselkov, med njimi tudi zadružniki iz Ivanjkovcev in okolice. Množica je krenila v povorki izpred Titovega doma na Glavni trg ter med zvoki godbe mestnega KUD protestirala proti vojnohujskaški propagandi italijanske iredente in kominformbirojevcev. Nastopili so tudi pevci treh ljutomerskih pevskih zborov. Pozdravljeno od zborovalcev sta spregovorila tov. Stebih, predsednik občinskega frontnega odbora in tovariš Verdev, sekretar OK Partije ter v imenu zborovalcev zahtevala, da je treba rešiti tržaško vprašanje s sodelovanjem jugoslovanske delegacije. Zborovalci so jima pritrdili z burnim vzklikanjem Partiji in državnemu vodstvu. Val ogorčenja zaradi drznosti italijanske reakcije je dosegel višek, ko je spregovoril tov. Medveček, sekretar mestnega partijskega komiteja ter obudil spomine na težke dni italijanske okupacije, ki jih je kot zavedni primorski Slovenec sam doživel.

Z zborovanja so poslali protestni resoluciji Ministrstvu za zunanje zadeve pri vladi FLRJ ter študentom ljubljanske univerze. V resoluciji zunanjemu ministrstvu, je med drugim rečeno: »Prebivalstvo Ljutomerskega okraja podpira politiko našega državnega vodstva ter se pridružuje izjavi tov. Tita, ki je na zadnjem zasedanju Ljudske skupščine odločno povedal, da brez sodelovanja Jugoslavije ni mo-

goče rešiti tržaškega vprašanja.« Ljubljanskim študentom, ki so opomnili našo javnost na dolžnost do tržaških Slovencev, pa so odgovorili: »Naš odgovor je preprost. Zahtevamo samo to, kar je naše, in od naših zahtev niti za pedenja ne bomo odstopili. Naj vedo italijanski hujskači, da si lahko znova polonijo noge na naši, s krvjo prepojeni zemlji.« —ok—

...in Lendavčani

Tudi v Dolnji Lendavi so se preteklo soboto zbrali pred hotelom »Krona« delovni kolektivi iz vseh podjetij ter nameščenci iz ustanov, da bi izrazili svoje ogorčenje zaradi pohlepa italijanskih imperialistov po naši zemlji. Tam so se pridružili tudi dijaki iz lendavske gimnazije, učenci iz industrijske šole; niso pa manjkale niti gospodinje, upokoenci in drugi prebivalci Lendave. Tako se je tudi sedaj prebivalstvo na skrajni meji naše države pridru-žilo vsemu jugoslovanskemu ljudstvu ter zahtevalo pravično in pravično ureditev tržaškega vprašanja.

Protestno zborovanje v Apačah

V torek, dne 1. aprila je bilo v Apačah veliko protestno zborovanje proti izpadom italijanskih fašistov, iredentistov in Vidalijevih kominformistov v Trstu in raznih mestih Italije. Na zborovanju so govorili predstavniki OF, AFŽ, ZB, LMS ter je ljudstvo Apaške kotline ogorčeno protestiralo in izrazilo zvestobo naši domovini, KPJ in maršalu Titu.

Kmečke delovne zadruge so se v lanskem letu okrepile

V ponedeljek je v Ljubljani zasedal Republiški zadružni svet. Iz poročila pomočnika predsednika Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo tov. Jožeta Ingoliča je razvidno, da so se kmečke delovne zadruge v Sloveniji v lanskem letu kljub nekaterim razbijanjem gospodarsko okrepile. Lani so v Sloveniji ustanovili 11 novih KDZ, vendar s tem število zadrug ni poraslo, ker so se

nekatero zadruge združile. V letošnjem letu pa so ustanovili spet tri nove zadruge. Lani se je število družin v zadrukah povečalo za 482, število družinskih članov pa za 2.161. To dokazuje, da so se mnogi ljudje že prepričali o gospodarskem napredku zadrug, zato pristopajo.

Delovne zadruge v Sloveniji razpolagajo danes s takšnimi površinami kot skupno vsi slovenski srednji kmetje. Gospodarski napredek zadrug pa se odraža v povečanju temeljnih sredstev za 530 milijonov din, v zgraditvi 133 raznih objektov in gradnji 93 objektov, ki jih bo treba letos dokončati, v nabavi mnogih strojev kot 113 traktorjev, 105 traktorskih plugov, 44 traktorskih kosilnic in mnogih drugih večjih in manjših strojev. Zato so se lani dohodki zadružnikov povečali v primeri z letom 1950 za 81 odstotkov in je čisti dohodek vseh zadrug v Sloveniji znašal nad milijardo dinarjev. Še večje uspehe bodo imele z uvedbo gospodarskega računa, katerega uvaja že 220 zadrug, in po izvedeni arondaciji, za katero je bilo danih že nad 60 predlogov, ker bo obdelava večjih površin lažja in boljše in obdelovalni stroški bodo manjši.

